

SØR-VARANGER KOMMUNE
Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG

Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Terje Jørgensen	Dato: 30.05.2025
ArkivsakID: 25/3885	
Saksordfører: Marius Møllersen	

Behandling i utvalg	Saksnummer	Dato
Kommunestyret	87/2025	18.06.2025

Eierskapsmelding for Kirkenes havn KF

INNSTILLINGER FRA RÅD OG UTVALG:

18.06.2025 Kommunestyret

Saksordfører: Marius Møllersen

Forslag: Tilleggsforslag fra Høyre, SP og FrP foreslått av Nina Danielsen:

Kirkenes Havn Sør-Varanger KF skal jf. havne- og farvannslovens § 32 utbetale utbytte til eier dersom det er avsatt tilstrekkelige midler til drift og vedlikehold av havn, samt midler til investeringer som er direkte knyttet til tjenesteyting rettet mot fartøy, gods- og passasjerhåndtering, eller andre tiltak som er vedtatt av styret eller kommunestyret. Som utdeling regnes enhver overføring av verdier som direkte eller indirekte kommer eieren til gode.

Votering nr 1 - votering over innstilling
Enstemmig vedtatt.

Votering nr 2 - Votering over forslag
Forslag: **Tilleggsforslag fra Høyre, SP og FrP**
For: 13 stemmer (52%) - FRP 3, H 8, SP 2
Mot: 12 stemmer (48%) - AP 7, R 2, SV 3

Kommunestyret sitt vedtak i sak 87/2025:

Kommunestyret vedtar følgende eierskapsmelding for Kirkenes havn KF:

Eierskapsmelding for Kirkenes havn KF

1. Foretaket

Kirkenes havn KF er et kommunalt foretak som eies av Sør-Varanger kommune. Sør-Varanger kommunestyre er havnens øverste organ. Kirkenes havn KF ledes av et styre. Den daglige driften av havnen forestås av havneadministrasjonen med en havnesjef som administrativ leder.

2. Formål

Kirkenes havn KF er Sør-Varanger kommunes havnefaglige organ, og skal innrette sin virksomhet i samsvar med foretakets vedtekter, med best mulig inntjening og ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere.

3. Målsetting

Virksomheten i Kirkenes havn KF skal med utgangspunkt i primærformålet innrettes slik at den virker til støtte for og forsterker planlagt samfunns- og infrastrukturutvikling i Sør-Varanger slik dette er uttrykt i kommunale planer.

Kirkenes havn KF skal være en sentral aktør i kommunens arbeid med utvikling av infrastruktur og tilrettelegging for vekst i lokalsamfunnet gjennom å

- a. Legge til rette for utvikling av havnevirksomheten for å realisere potensialet for næringsutvikling i Sør-Varanger med utgangspunkt i havnevirksomheten
- b. Legge til rette for videre utvikling for sentrale næringsaktører og næringer i Sør-Varanger kommune.
- c. Bidra til og forsterke Sør-Varanger kommunes arbeid med utvikling av det sjønære byareal.
- d. Bidra til en eventuell videre utvikling i retning av en fullskala multimodal internasjonal havn – også med jernbaneforbindelse til Finland dersom dette over tid skulle vise seg å bli mulig.
- e. arbeide for og sikre allmenheten tilgang til de sjønære områder.

Sør-Varanger kommune forventer at virksomheten i Kirkenes havn KF holdes innenfor foretakets økonomiske rammer og ikke belaster kommunens driftsbudsjetter. Videre at den forretningsmessige virksomheten i foretaket gjennomføres med god forretningsskikk og med en soliditet og økonomisk handlefrihet som setter foretaket i stand til selv å finansiere mindre og mellomstore utviklingstiltak.

4. Styring av foretaket

Kommunestyret i Sør-Varanger oppnevner styre for Kirkenes havn KF med en funksjonstid sammenfallende med kommunevalgperioden.

De valgte representantene skal ivareta kommunens interesser gjennom en aktiv deltakelse i foretakets styre og opptre i samsvar med gode forvaltnings- og forretningsprinsipper og i samsvar med habilitetsbestemmelsene i forvaltningsloven. God styring av foretakets forretningsmessige virksomhet gjør det ønskelig at ett eller flere styremedlemmer har god innsikt i styrearbeid og har kompetanse som kan styrke foretakets nærings- og forretningsvirksomhet.

Foretakets styre skal løse sine oppgaver til beste for foretakets utvikling og i samsvar med eiernes styreinstruks / eierkrav, vedtekter, lovgrunnlag samt denne eierskapsmeldingen. I enkeltsaker av prinsipiell og stor betydning eller av uvanlig art, kan styret eller styrets medlemmer drøfte disse med ordfører og kommunedirektør. Saken kan også forelegges kommunestyret og/eller formannskapet.

5. Formelt samarbeid mellom Sør-Varanger kommune og Kirkenes havn KF

Som kommunalt foretak i Sør-Varanger kommune skal Kirkenes havn KF benytte og betale for tjenester levert av kommuneadministrasjonen. Samarbeidet reguleres i en egen avtale som fastsettes og revideres årlig av kommunedirektøren og havnesjefen i samarbeid. Saker av stor betydning for Sør-Varanger kommune skal i samsvar med vedtekter for Kirkenes havn KF behandles i kommunestyret.

6. Utvikling av eierskapsmeldingen

Eierskapsmeldingen skal evalueres ved inngangen til hver kommunevalgperiode. I evalueringen bør følgende spørsmål vurderes:

- Har kommunen en tydelig eierstrategi for foretaket som stemmer med dagens formål?
- Er foretakets drift i samsvar med foretakets formål?
- Hvordan er foretakets økonomiske stilling m.v.?
 - utviklingen i foretakene generelt og i forhold til nøkkeltall spesielt
 - risiko
 - fremtidsutsikter

Styret skal ved behov gjennomgå foretakets vedtekter for å sikre at disse til enhver tid er i samsvar med eiers forventninger og eierinteresser.

Kirkenes Havn Sør-Varanger KF skal jf. havne- og farvannslovens § 32 utbetale utbytte til eier dersom det er avsatt tilstrekkelige midler til drift og vedlikehold av havn, samt midler til investeringer som er direkte knyttet til tjenesteyting rettet mot fartøy, gods- og passasjerhåndtering, eller andre tiltak som er vedtatt av styret eller kommunestyret. Som utdeling regnes enhver overføring av verdier som direkte eller indirekte kommer eieren til gode.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar følgende eierskapsmelding for Kirkenes havn KF:

Eierskapsmelding for Kirkenes havn KF

1. Foretaket

Kirkenes havn KF er et kommunalt foretak som eies av Sør-Varanger kommune. Sør-Varanger kommunestyre er havnens øverste organ. Kirkenes havn KF ledes av et styre. Den daglige driften av havnen forestås av havneadministrasjonen med en havnesjef som administrativ leder.

2. Formål

Kirkenes havn KF er Sør-Varanger kommunes havnefaglige organ, og skal innrette sin virksomhet i samsvar med foretakets vedtekter, med best mulig inntjening og ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere.

3. Målsetting

Virksomheten i Kirkenes havn KF skal med utgangspunkt i primærformålet innrettes slik at den virker til støtte for og forsterker planlagt samfunns- og infrastrukturutvikling i Sør-Varanger slik dette er uttrykt i kommunale planer.

Kirkenes havn KF skal være en sentral aktør i kommunens arbeid med utvikling av infrastruktur og tilrettelegging for vekst i lokalsamfunnet gjennom å

- a. Legge til rette for utvikling av havnevirksomheten for å realisere potensialet for næringsutvikling i Sør-Varanger med utgangspunkt i havnevirksomheten
- b. Legge til rette for videre utvikling for sentrale næringsaktører og næringer i Sør-Varanger kommune.
- c. Bidra til og forsterke Sør-Varanger kommunes arbeid med utvikling av det sjønære byareal.
- d. Bidra til en eventuell videre utvikling i retning av en fullskala multimodal internasjonal havn – også med jernbaneforbindelse til Finland dersom dette over tid skulle vise seg å bli mulig.
- e. arbeide for og sikre allmenheten tilgang til de sjønære områder.

Sør-Varanger kommune forventer at virksomheten i Kirkenes havn KF holdes innenfor foretakets økonomiske rammer og ikke belaster kommunens driftsbudsjetter. Videre at den forretningsmessige virksomheten i foretaket gjennomføres med god forretningsskikk og med en soliditet og økonomisk handlefrihet som setter foretaket i stand til selv å finansiere mindre og mellomstore utviklingstiltak.

4. Styring av foretaket

Kommunestyret i Sør-Varanger oppnevner styre for Kirkenes havn KF med en funksjonstid sammenfallende med kommunevalgperioden.

De valgte representantene skal ivareta kommunens interesser gjennom en aktiv deltakelse i foretakets styre og opptre i samsvar med gode forvaltnings- og forretningsprinsipper og i samsvar med habilitetsbestemmelsene i forvaltningsloven. God styring av foretakets forretningsmessige virksomhet gjør det ønskelig at ett eller flere styremedlemmer har god

innsikt i styrearbeid og har kompetanse som kan styrke foretakets nærings- og forretningsvirksomhet.

Foretakets styre skal løse sine oppgaver til beste for foretakets utvikling og i samsvar med eiernes styreinstruks / eierkrav, vedtekter, lovgrunnlag samt denne eierskapsmeldingen. I enkeltsaker av prinsipiell og stor betydning eller av uvanlig art, kan styret eller styrets medlemmer drøfte disse med ordfører og kommunedirektør. Saken kan også forelegges kommunestyret og/eller formannskapet.

5. Formelt samarbeid mellom Sør-Varanger kommune og Kirkenes havn KF

Som kommunalt foretak i Sør-Varanger kommune skal Kirkenes havn KF benytte og betale for tjenester levert av kommuneadministrasjonen. Samarbeidet reguleres i en egen avtale som fastsettes og revideres årlig av kommunedirektøren og havnesjefen i samarbeid. Saker av stor betydning for Sør-Varanger kommune skal i samsvar med vedtekter for Kirkenes havn KF behandles i kommunestyret.

6. Utvikling av eierskapsmeldingen

Eierskapsmeldingen skal evalueres ved inngangen til hver kommunevalgperiode. I evalueringen bør følgende spørsmål vurderes:

- Har kommunen en tydelig eierstrategi for foretaket som stemmer med dagens formål?
- Er foretakets drift i samsvar med foretakets formål?
- Hvordan er foretakets økonomiske stilling m.v.?
 - utviklingen i foretakene generelt og i forhold til nøkkeltall spesielt
 - risiko
 - fremtidsutsikter

Styret skal ved behov gjennomgå foretakets vedtekter for å sikre at disse til enhver tid er i samsvar med eiers forventninger og eierinteresser.

Kort sammendrag av innholdet (ingress):

Kommunelovens § 26-1 setter krav om vedtak av eierskapsmelding for blant annet kommunale foretak i hver valgperiode. Styret i Kirkenes havn KF mener at det er behov for en mindre justering av eierskapsmeldingen for å øke sentral kompetanse i styret i det kommunale foretaket. Forslag til ny eierskapsmelding legges derfor frem for vedtak i kommunestyret. Saken ble behandlet av styret i Kirkenes havn KF 28. mai 2025 i sak 18/2025.

Vurdering før saksutredning:

Sør-Varanger kommunes saksutredninger bygger på utrednings- og informasjonsplikten i kommunelovens § 4 (... skal aktivt informere om egen virksomhet), i forvaltningslovens § 17 (... skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes) og ellers de særlover som måtte gjelde den enkelte sak.

Kommuneplanens samfunnsdel (2014-2026) sier:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved

planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Det skal også gjøres vurderinger i forhold til ulike satsingsområder i kommuneplanen, samt en del andre viktige områder. Nedenfor er en oppstilling av vurderinger som skal gjøres:

Område	Sett kryss for de områder som er vurdert og redegjør nedenfor)
Næringsutvikling	x
Infrastruktur	x
Kompetansebygging	
Folkehelse	
Barn og ungdom	
Universell utforming	
Eldre	
Samiske forhold	
Klima og miljø	
Økonomi	x
Finansiering	x

Ovenstående vedtak medfører at eierskapsmelding vedtatt 30. mars 2022 i sak 115/2022 endres slik:

I annet avsnitt under punkt fire gjøres følgende endring:

De valgte representantene skal ivareta kommunens interesser gjennom en aktiv deltakelse i foretakets styre og opptre i samsvar med gode forvaltnings- og forretningsprinsipper og i samsvar med habilitetsbestemmelsene i forvaltningsloven. God styring av foretakets forretningsmessige virksomhet gjør det ønskelig at ett eller flere styremedlemmer har **god** innsikt i næringsvirksomhet **styrearbeid** og har kompetanse som kan styrke foretakets nærings- og forretningsvirksomhet.

Forslag til alternativ løsning, dersom dette er vurdert:

Nina Bordi Øvergaard
kommunedirektør

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

